

KLAGENÆVNSAFGØRELSE OM BESKYTTELSE AF AREALER SOM ENGE OG SØER TILSIDESAT AF BYRETTE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om, at fire bestemte arealer og to søer er omfattet af beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 3, er ophævet af byretten, og dommen er ikke anket.

Sagen angår fire arealer og to vandhuller på disse. Arealerne er i 1993 blevet vejledende registreret som beskyttede engarealer i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3 uden at ejeren er blevet orienteret herom. Registreringen er sket på grundlag af luftfotos. I oktober 2011 har Frederikshavn Kommune ved en afgørelse fastholdt beskyttelsen af arealerne og vandhullerne sammen med yderligere to arealer. Denne afgørelse blev påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet, der ophævede kommunens afgørelse for så vidt angår de to arealer, men stadfæstede den angående de fire øvrige arealer og de to vandhuller på disse. Denne afgørelse blev indbragt for byretten, der tilpligtede Natur- og Miljøklagenævnet at anerkende, at arealerne og søerne ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Dommen er ikke anket, så det er resultatet i sagen.

Det fremgår af sagen, at Natur- og Miljøklagenævnet i overensstemmelse med sin praksis har tillagt luftfotoene betydelig vægt, og at nævnet i denne sag har vurderet, at fotomaterialet på overbevisende måde sandsynliggør, at der er tale om beskyttede engarealer. Nævnet har henvist til luftfotos fra perioden 1960-64, 1974, 1975, 1979, 1981, 1984, 1985, 1986 og 1992. Nævnet anfører, at det på den baggrund ikke har grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af arealerne. Angående vandhullerne bemærkes, at de anses for at være under 100 m² og således kun beskyttede i medfør af den såkaldte mosaikregel, fordi de grænser op til andre beskyttede arealer.

I sagen er der afgivet en række vidneforklaringer, der giver en detaljeret beskrivelse af arealernes dyrkningshistorie både før og efter 1992, hvor beskyttelsen af bestemte enge blev indført med ikrafttrædelsen af naturbeskyttelsesloven. Når disse forklaringer lægges til grund, vil der være tale om en omlægningshyppighed, der udelukker, at arealerne kan være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er under retssagen foretaget syn og skøn, og skønsmanden har afgivet en skriftlig erklæring til brug for sagen, og skønsmanden har afgivet forklaring for retten.

Begrundelsen

Dommeren anfører, at det er afgørende, om arealerne havde karakter af ferske enge den 1. juli 1992, hvor reglerne trådte i kraft. Hun anfører, at klagenævnet har begrundet sin afgørelse med, at der på grundlag af luftfotos og det af kommunen oplyste om vegetationen ikke findes grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at arealerne forud for 1992 havde karakter af ferske enge, og at klagenævnet ikke finder, at det af ejeren anførte, ændrer ved denne vurdering.

Dommeren citerer herefter fra vidneudsagnene og bemærker, at skønsmanden ved besvarelsen af et spørgsmål har vurderet, at det ikke på grundlag af det foreliggende luftfotomateriale kan afvises, at der er overensstemmelse mellem redegørelsen for driften, og det skønsmanden selv tolker om dyrkningshistorien på arealerne, samt at det synes tydeligt, at der sker skift i arealernes vegetationsdække og variation gennem årene, som i et vist omfang kan understøtte redegørelsen for dyrkningshistorien.

Efter en samlet vurdering af bevisførelsen herunder navnlig indholdet af skønserklæringen finder retten, at ejeren på tilstrækkelig måde har sandsynliggjort, at arealerne før 1. juli 1992 har været omlagt hyppigere end hvert 7. – 10. år, hvorved den vurdering af omlægningshyppigheden, som klagenævnets afgørelse hviler på, må tilsidesættes.

Bemærkninger til dommen

Det er forholdsvis sjældent, at Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser tilsidesættes af domstolene, så der er grund til stor opmærksomhed om dommen. Spørgsmålet, om hvorvidt et areal er beskyttet som eng i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3, afhænger i stor udstrækning af driftshistorien i tiden op til 1. juli 1992, der nu ligger langt tilbage. Det medfører, at der naturligt lægges stor vægt på den information, der kan hentes fra luftfotografier. Vi har kendskab til flere sager, hvor der af myndighederne, kommuner og klagenævn, er set bort fra, eller kun lagt begrænset vægt på, ejerens og andres oplysninger om dyrkningshistorien. Den foreliggende dom må give grundlag for, at myndighederne skal lægge større vægt på vidneforklaringer om dyrkningshistorien end tidligere.

I den foreliggende sag er der tale om flere detaljerede og samstemmende vidneforklaringer og en god faglig vurdering om, at de foreliggende luftfotografier ikke er i modstrid men disse forklaringer. Hertil kommer, at luftfotografierne ifølge skønsmanden viser, at der sker skift i

arealernes vegetation og variation gennem årene, der peger på en aktivitet på arealerne. Under sådanne omstændigheder når dommeren til det resultat, at vidneudsagn om dyrkningshistorien kan lægges til grund. Her er således tale om, at luftfotos og vidneudsagn støtter hinanden. Klagenævnet har desværre ikke foretaget en tilsvarende grundig vurdering af luftfotografierne og har muligvis haft en for stor skepsis over for oplysninger fra ejeren.

[Dommen findes her](#)
